

Hur mår Österbotten?

Ungdomsfullmäktige 03.04.2024 § 13

2723/00.02.04.00/2024

Beredare

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Till sektordirektörernas uppgifter hör att årligen göra en sammanställning över hur Österbotten mår utifrån åldersperspektiven barn och unga, vuxna i arbetsför ålder och äldre. Till sammanställningen hör också tillgången och tillgängligheten för olika tjänster, samt befolkningens egen åsikt om servicen och behoven. Sammanställningen utgör välfärdsområdets välfärdsberättelse. Utifrån resultaten av analysen bestäms prioriteringsområden för följande års verksamhetsplanering och budgetarbete och vid behov uppdateras organisationens servicestrategi utifrån den. Rapporten ligger till grund för de prioriteringsåtgärder som bereds i framtids- och anpassningsprogrammet 2025-2026

I sammanställningen används olika typer av offentlig statistik, såsom befolkningsstatistik och olika indikatorer som dels olika organisationer har rapporterat, dels baserar sig på olika enkätundersökningar hos befolkningen. I sammanställningen används också material från nationella och regionala myndighetsutvärderingar och välfärdsområdets egna nyckeltal, men också information från personalen, de årliga diskussionerna med kommunernas ansvariga för främjande av hälsa- och välfärd, samt respons från olika intressegrupper.

Utifrån resultaten i rapporten föreslås nedanstående områden prioriteras vid utarbetande av i framtids- och anpassningsprogrammet 2025-2026 och i verksamhetsplanering och budgetarbete för 2025 till den del de inte kan förverkligas 2024. I första hand hittas personalresurs till nya uppgiftshelheter genom förnyade arbetssätt, inte genom att öka personalresursen som helhet inom välfärdsområdet. De närmsta åren fortsätter också arbetet med att utarbeta gemensamma arbetsmetoder och -processer till den del det behövs för att ge befolkningen likvärdig service

Allmänna prioriteringsområden

•åtgärder som stöder invånarnas egen aktivitet och förutsättningar för att i vardagen ta hand om sig själva och sina anhöriga. Åtgärderna ska verka hälsofrämjande, förebygga försämringar i funktionsförmågan och därmed minska behovet av social- och hälsovårdstjänster

•satsningar som minskar skillnader i hälsa, välmående och levnadsvanor mellan befolkningsgrupper

utarbetande av program för stödjande av integration (inkl. flyktingar och arbetsrelaterad invandring)

- säkerställa de språkliga rättigheterna, med speciellt fokus på verksamhetsförändringar
- lättillgänglig information om hur man självständigt kan sköta social- och hälsovårdsärenden, utveckling av olika digitala tjänster är det viktigaste fokusområdet
- åtgärder som förenklar kontakterna till vård och service och förkortar vård- och service-processen som helhet
- åtgärder som förbättrar tillgången och tillgängligheten till vård och service och tjänster som styr verksamheterna mot mera öppna vård- och serviceformer

- egen kontaktperson och kontinuitet i vården och servicen för de med långvariga eller ofta återkommande behov av social- och hälsovårdstjänster
- användning av verksamhetsformer som har visad effekt och som ger ett mervärde för de som är i behov av tjänsterna
- att de metoder som utvecklas och piloteras via de olika projekten utvärderas och tas med i den ordinarie verksamheten om de är verkningsfulla
- tillräcklig nivå på understöd som beviljas tredje sektorn
- garantera tillräckligt eget kunnande inom informationsledning och kunskapsledning

Prioriteringsområden barn, unga och familjer

- implementering av familjecentermodellen
- satsningar för att stärka barnen och de unga och stöda vårdnadshavarna vid olika utmaningar i familjen
- insatser för att förebygga, identifiera och ingripa vid våld och trakasserier som drabbar barn och unga
- åtgärder för att få barn och unga att röra på sig mera i samarbete med kommunerna, tredje sektorn och samarbetsparter. Vikten av fysisk aktivitet och hälsosamma levnadsvanor gäller alla åldersgrupper.
- förbättra tillgänglighet till psykosocial service, inkl. missbrukartjänster, på olika nivåer och klargöra arbetsfördelningen, förbättrat samarbete mellan olika aktörer som ger psykosocial service inom hälsovården, socialvården och utbildningsanordnarna • minska användningen av 24/7 service inom somatiska specialiserade sjukvården och utveckla öppna och halvöppna vårdformer
- utveckla diagnostik, behandling, uppföljning och mångprofessionellt stöd vid komplexa sjukdomssymptom
- tillräckliga möjligheter till korttidsvård för barn med funktionsnedsättning och i tidigt skede träning till största möjliga självständighet i vardagen och delaktighet i samhället
- utveckla den egna verksamheten för barn som placerats utanför hemmet via barnskyddet och öka andelen av dessa barn som får familjevård

Prioriteringsområden personer i arbetsför ålder

- personlig budget: stöd för rörelseförmågan, dag- och arbetsverksamhet
- väg till självständigt boende / gemenskapsboende för unga med funktionshinder, funktionsnedsättningar eller neuropsykiatriska störningar
- intensiv rehabilitering för dem som utskrivs efter vård på avdelning inför ett självständigt boende
- arbetsmetoder inom socialarbete avsett för unga och uppsökande / mobilt vuxensocialarbete
- dagverksamhet med låg tröskel för 16-18-åriga unga som inte reder sig i arbetsverkstäder/på andra stadiet
- utarbetande av program för främjande av arbets- och funktionsförmågan

- mångprofessionellt stöda och hjälpa personer i arbetsför ålder i frågor som gäller välbefinnande, hälsa, livskontroll, jobb, studier eller uppehälle
- stöda personer i arbetsför ålder med egenvård att aktivt upprätthålla arbets-, studie- och funktionsförmågan samt orken i arbetsliv
- i samarbete med företagshälsovården och studenthälsovården utvecklas förebyggande metoder som främjar välbefinnande och hälsa samt service- och vårdkedjor mellan välfärdsområden och företagshälsovården samt SHVS (YTHS) .
- söka lösningar tillsammans med olika aktörer (kommuner, privata serviceproducenter och den tredje sektorn) i syfte att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra arbetstagare, funktionshindrade personer och personer med mentala störningar
- Utveckla service- och vårdkedjor för klienter med neuropsykiatriska symptom
- Utveckla utvärderingsteam för arbets- och funktionsförmåga, utvidga "Työ-ote" verksamhetsmodellen.

Prioriteringsområden äldre

- Åtgärder för att öka antalet äldre personer som bor hemma i alla åldersgrupper
- Åtgärder för att integrera servicehandledning och ta i bruk ett förebyggande perspektiv vid styrning till tjänster/egenvård och för stöd i att bo hemma
- Åtgärder för att utöka gemenskapsboende och göra boenden mångformigare.
- Åtgärder för att öka de äldres möjligheter och färdigheter att använda digital service
- Åtgärder som stöder den äldres färdigheter och delaktighet i den översektoriella vård- och serviceprocessen.

Sektordirektör, barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

Föreslår att ungdomsfullmäktige tar del av rapporten

Beslut:

Ungdomsfullmäktige förde en diskussion om rapportens resultat och antecknade rapporten för kännedom.

Distribution